

CARRETERA DE REUS A SALOU

(UN DOCUMENT DE L'ANY 1482)

Quan la casa Balcells, coneguda també per casa del Papa Luna, quedà resseguida pels marmessors i els antiquaris, vaig ésser invitat a visitar-la amb permís d'atribuir-me qualsevol cosa que em vingués a gust. Vaig atribuir-me una llibretota, de cap valor pel seu contingut, relligada, però, amb l'important pergamí que va a ocupar-nos.

Són les seves dimensions 70 per 45 centímetres. A més de foradar-lo en alguns llocs, en fer-lo servir per a relligar, li retallaren un tros de 14 centímetres en tota la seva llargada de la part dreta del lector; de manera que cada línia és mancada de sis a deu paraules.

Amb aquestes senyals — [] indiquem les falles i suplències d'aquests trossos de línies. En el relligat trobarem un tros d'aquest tall, que ens dóna l'amplada dels 14 centímetres retallats del pergamí, i en ell hem trobat trossos de vint-i-dues ratlles. El pergamí en té 102. Al final hi ha 16 centímetres en blanc.

Segons aquest pergamí els pobles de Vilaseca i de Reus feia temps que escatien per on els de Reus farien passar el camí de carro per anar al port de Salou. Per fi l'Arquebisbe s'ho prengué pel seu compte i nomenà àrbitres componedors, que resoleren això que el lector podrà veure en aquest document, del qual presentem lleugera traducció dels trossos llatins i, en cursiva, els catalans.

TRADUCCIÓ

En nom de Déu, sigui coneut de tothom que havent perill o temor de què sigués remogut o es renovés el litigi, qüestió i controvèrsia entre la universitat (*aquesta paraula, aquell temps, tenia el mateix significat que, avui, ajuntament*), de la vila de Reus i els seus singulars, de una banda; i la universitat de Vilaseca del Comú, de

l'altra part; amb Dalmau Çacirera, donzell, senyor de Mascalvó, per si; l'honorabile Galcerà Terré, senyor de Barenys, per si; Domingo Galès [per unes terres] que posseïa a Vilaseca, sobre un camí de [carro] que la universitat i singulars de la pedita vila de Reus pretenen construir i posseir des de Reus al port de Salou, [que hauria d'atravessar] les possessions de la casa Mascalvó, les del senyor de Barenys, i les de Domingo Galès, senyor d'altre mas.

Per evitar aquest litigi, l'arquebisbe de Tarragona Pere [de Urrea] patriarca d'Alexandria, concordà entre les dues parts un contracte d'arbitratge o d'amigables componedors, que foren: per Reus, el veí honorabile Joan Enveja i Antoni Ferrari, com a representant del sindic de la dita vila de Reus, mitjançant acte públic, fet al 16-IX-1448, en presència del notari Bernat Carnicer; Per Vilaseca de Comú foren el magnífic Dalmau Çacirera, donzell, senyor de la casa de Mascalvó, sa primera muller i llurs fills (*la manera com posa ací l'esposa i fills, em fa creure que seria la pubilla Calvó. En altres documents posteriors hem trobat «el Pubill Calvó»*), i Pere Barenys, veí de Vilaseca de Comú i síndic de la seva universitat, amb document públic rebut en dita vila el dia 27-I-1481, per Joan de Sanabri prevere, rector i notari públic de dita vila; i Galcerà Terré, senyor de Barenys, i Domingo Galès, veí de dit lloc de Vilaseca. Tots de grat i cert coneixement, es comprometeren i firmaren compromís amb els honorables Galcerà d'Avinyó, canonge tresorer, i Antoni Mulner, comensal de la Seu i procurador dels rèdis de l'Arquebisbe, elegits com a àrbitres, arbitradors i amigables componedors, amb amplissimes facultats i poder sobre la pedita qüestió, litigi i diferència i sobre els derivats i connexions que apareixin puguin dir i pronunciar sentència tant per via de dret com d'amigable composició i encara com als dits àrbitres els plagués i volguessin. I també que puguin, per si o per altres, recol·lectar el fet i d'ell procedir breument i de pla, tant jurídicament com d'amigable composició, en les malifetes i evasions de qualsevol culpes i àdhuc en dies feriats, tant presents com absents les parts interessades, tant de dies com de nits, prescindint del què en dret correspongués. I les parts convingueren, alternativament, respectar la sentència que dictessin els àrbitres. Encara es comprometeren a no apellar-se de la sentència donada, i a no fer ús de cap privilegi que pogués ésser útil a qualsevol dels litigants; ni farien cap allegació contrària a la sentència promulgada pels àrbitres. Les mateixes parts s'imposaren la pena de cent lliures contra aquell que fes cosa alguna contra la pedita sentència; per al compliment de la qual compromete-

vno acc apres m[ar]t[ir]o pera suu macta p[ro]prio no premarer, e
 et l'esemariu oddis et informis milles Comensatent e sedis Lienado
 ledo e me jordanus comes notariu publico Lienadone et subiam h[ab]et cor
 amb[us] p[re]dictis ab eundis presentes h[ab]et lauren[ti]o magister p[re]dicto Cor
 ult de Lliuio p[re]dicto et illo Quadenxente uno Octagesimo Secundo fit
 iste decimi et Galuannus carnera domitellus de casti maspoliu ibidem pr
 pular in eadem vintea et specifata Promittent eoru nomib[us] ex nobis
 vob etiam ratione sub orum p[re]dictorum remuneratione pariter et cuncta
 h[ab]entia sibi d[omi]ni patuadre et d[omi]ni regis liuacione p[re]dictibus ad eis adhibi
 n[on]o et resenado et d[omi]ni regis milles Comensatent arbitrii arbitriores
 uniuersitate de vilas iudicis et p[re]fato d[omi]ni nomino Sindicis ei[us]dem lai
 tecniciorum distin campan[us] pur sequitur Primo entine de vilas iudicis decim
 a aguia d[omi]ni lodu[is] tunc de vilas iudicis en la proprietat del dit seru e do
 i en p[er]t[en]encia den Gabue grasse apart dicta ab dona sua q[ui] duxit p[er] term
 mandata et dona de maspoliu e la part squerra en lo entine de vilas iudicis i
 v squerra d[omi]ni de proprietat den tecola de fons foren senyaledes p[re]dictes
 undit termine de vilas iudicis apart dicta en la p[ri]mera den mirells apart
 a denas al sol delas proprietat mirells e la part squerra ab la proprie
 atates parts squerra col es casaber e dicta item mes analt ala fi dels term
 s. De quibus uns p[re]dictes parts pacemunt hic p[re]dicta summa destribi et cunctis
 tribus p[re]dictibus d[omi]ni adhibito et auctoritatis Die Lluna octagmo secunda p[er]
 morte de d[omi]ni famularis et leto de Cornella nomine suo p[ro]prio d[omi]ni

teren tots els seus béns i drets, a execució de les corts eclesiàstiques i civils. Per atendre al més segur compliment d'aquestes coses, es comprometeren al mateix els síndics de les dues universitats esmentades.

Les parts fixaren als àrbitres o amigables componedors que havien d'haver donat la sentència el dia quinze del pròxim mes d'abril, firmant les parts el compromís el quinze de maig de l'any mil quatre-cents vuitanta-dos (1482). Altres firmaren per l'abril, com pot veure el lector a l'original.

Els àrbitres promulgaren la sentència en la forma que el lector pot veure a la còpia del pergamí, amb lletra cursiva.

Promulgada la sentència, els arbitradors, el canonge Galcerà d'Avinyó i el comensal Antoni Mulner, disposaren que fos llegida per Joan Vives, notari de Tarragona el dilluns dia 15 de juny de 1482, absentes les parts i presents els testimonis Llorens Magrinyà, comensal de la Seu, i Pere Macip, mercader i ciutadà de Tarragona. El dissapte dia 20 d'abril del mateix any havia estat llegida a Vilaseca amb llicència del rector i [notari] del mateix lloc, essent presents els síndics de Reus i de Vilaseca, constituïts a Vilaseca del Cumú, i Dalmau Çacirera, donzell, senyor del castell de Mascalvó, al mateix lloc present, fou llegida dita sentència per Joan Comes. Fou lloada i aprovada per tots els interessats, essent presents dos testimonis, familiars de l'Arquebisbe.

Al mateix dia, els arbitradors fixaren el camí de la manera com pot llegir el lector en la còpia del pergamí.

De tot el qual les predites parts demanaren que els predictes termes fossin descrits i continuats pel notari públic, essent presents, com a testimonis, els clergues i familiars de l'Arquebisbe el dilluns dia 22 d'abril de l'any 1482. Hi intervingué el rector de Cornudella, com a procurador de Galcerà Terré, senyor de Barenys, on s'havia acabat l'acte el dimecres 10 d'abril de l'any predict, essent rebuda l'acta pel notari Joan Comes, qui lloà, executà i firmà la sentència arbitral, ja inserida, i tots els convenis que, com la sentència, caldrà que siguin observats.

A petició i requeriment de totes les parts, els arbitradors presentaren el següent, que és en català al pergamí.

La sentència fou llegida i publicada pels arbitradors a la ciutat de Tarragona, a la manera judicial, seient els arbitradors a l'escrivania del comú de la ciutat de Tarragona, el dia 25-IV-1482, absentes les parts i essent testimonis i presents el notari Nicolau Ortells i Joan Cerdà, escriptor de Tarragona.

TEXT DEL DOCUMENT

Tarragona, 25 abril 1482

IN DEI NOM[INE] Noverint universi Quod cum lis questio et controversia esset et verteretur, seu moveri et verti speraretur inter universitatem [ville Reddis et] singulares eiusdem ex una [et universitatem] Villesicce de Comu pa[rte ex altera et] cum Dalmatium Çacirera domicellum dominum de Mascalvo pro se honorabilem Galcerandum Terre dominum de Barenys pro se Dominicum Gales ... Villasicca dominum cuiusdam — de et super caminum d[e carro] quem pretendunt dicta universitas et singulares persone ville de Reddis habere et possidere a dicta villa de Reddis ad portum de Salodio trans ... et possessiones domus de Mascal[vo] — ipsius mansi po[ssidet] dictus Dominicus Galles. Et prefati universitas de Villasicca dominusque de Mascalvo dominusque de Barenys et dictus Dominicus Galles dominus [predicti ma]nsi contrarium asserentes et — patre et domino domino [Pe]tro Dei gratia patriarcha Alexandrino et archiepiscopo Terracone volentes dicte partes parcere laboribus et expensis ac dispendiis et materiam questionu[m ipsis] evitare quia littem eventus dub — concordatum inter ipsas partes extitit. Idcirco venerabilis Johannes Enveia singularis persona ville de Reddis et sindicus dicte universitatis substitutus ab honorabili Anthonio Ferrari dicte [ville] de Reddis sindico constituto ad ista — mediante instrumento público sindicatus acto in villa de Reddis die sextadecima septembbris anno a nativitate Domini Millesimo Quadragesimo Oc[tavo] receptum per venerabilem et discretu — dicte ville ut discretus Bernardus Carnicer in presentiam notarii publici dicte ville fidem fecit de substitutione vero constat instrumento recepto in notario ville de Reddis die nona decembris anno a Nat. Millesi[...mo Quadrage]ntimo octuagesimo per discretum Bernardum Carnicer not. recepto ut idem notarius fidem fecit parte ex una agentes et magnificus Dalmatius Çacirera domicellus dominus domus de Mascalvo nomine suo proprio et nomine — filiorum suorum et honorabilis domine prime uxoris sue et Petrus Barenys habitator Villesicce de Comu et sindicus universitatis eiusdem cum instrumento publico recepto in dicta villa die vicesima septima ianuarii anno a nativitate Domini Millesimo Quadragesimo Q[uadragesi]mo Primo per discretum Johannem de Sanabrio presbiterum rectorem et notarium publicum dicte ville ut idem et rector et notarius fidem fecit et Galcerandus Terre dominus loci de Barenys et Dominicus Galles dicti loci Villesicce habitatoris — mansi vocati pro parte altera defendantes Gratis et eorum certis scientiis Compromisserunt et compromittere se dixerunt et compromissum firmarunt in honorabiles dominos Galcerandum d'Avinyo canonicum et thesaurarium Antonium Mulner comensalem sedis Terracone et reverendissimi domini Archiepiscopi et eius reddituum procuratorem tanquam in arbitros arbitratores et amicabiles compositores dantes et tribuentes dictis dominis arbitraris arbitratoribus laudatoribus et amicalibus compositoriibus plenam et amplissimam facultatem et potestatem quam super predicta questione litte et differentia et super dependentibus emergentibus et connexiis ex eisdem possint dicere pronuntiare sententiare et declarare tam per viam juris quam per amicabilis compositionis et alias prout dictis arbitraris et arbitratoribus et amicabilibus compositoriibus bene placuerit et voluerint. Et etiam valeant et possint per se ipsos seu alios colligere factum et inde procedere breviter simpliciter sumarie et de plano tam de [iu]re quam de

amicabili compositione maleficiis et defugiis quibuslibet pro culpis (?) etiam die feriata et ipsis partibus seu altera eorum presentibus vel absentibus tam de die quam de nocte ordine juris servato vel non servato. Et convenerunt et promisserunt pars parti et ad invicem et ipsis prefatis dominis arbitraris arbitratoribus et amicabilibus compissorioris quod ipse partes et queque ipsarum partium stabunt et parebunt et obedient et obtemperabunt dictae sententie pronunciacioni declarationi et arbitrationi per ipsos dominos arbitros et arbitratores et amicabiles compositores ferendis et promulgandis dicendis et pronunciandis ac declarandis et arbitrandis illaque et omnia et singula in eisdem contenta laudabunt, aprobabunt, emologabunt, tenebunt, complebunt et observabunt in omnibus et per omnia et contra ea vel aliquod de contentis in eisdem non facient vel venient aliquo jure causa vel etiam ratione. Et etiam convenerunt et promiserunt quod a dicta sententia pronunciatione, declaratione, arbitratione per ipsos dominos arbitros arbitratores et amicabiles compositores ferendis dicendis et declarandis atque arbitrandis non appellabunt nec recursum habebunt ad arbitrium boni viri aut in contrarium eorundem non suplicabunt nec apellatione prosequentur nullum rescriptum (*paraula esborrada i escrita posteriorment*) vel privilegium in[pe]rabunt per ipsos vel interpositam personam directe vel indirecte nec illis utentur nec petent sententiam corrigi vel emendari per superiorem aut alium judicem nec aliquam exceptionem nullitatem difugium vel malitiam proponente ex personis dictorum dominorum arbitrorum et arbitratorum aut processus inde seuti seu sententia vel pronuntiaciones nech aliquid aliud facient seu allegabunt in contrarium dicte sententie nech utentur quibusvis legibus canonicas usibus statutis consuetudinibus constitutionibus beneficiis vel auxiliis contra presens compromisum vel sententiam per ipsos dominos arbitros et arbitratores ferendam et promulgandam venientibus et dictas partes seu alteram ipsarum et unumquemque ipsarum quoquomodo iuvantibus quibus [ex]prese dicte partes de certa scientia renunciarunt et etiam omnibus apellationibus, supplicationibus et recursibus ad arbitrium boni viri et rescriptis privilegiis excepcionibus nullitatibus beneficiis auxiliis et quibuscumque aliis quibus adversus sententiam per ipsos d[minorum] arbitrios arbitratores promulgandam vel presens compromisum ipsis partes juvare vel defendere possent ullomodo sub pena centum librarum quam ipse partes gratiouse ipsis imposuerint si contra predicta vel aliqua de eiusdem fecerint vel aliquis eorum f[ecerit vel v]enerit ullomodo. De qua pena casu quo comitatur medietas parti obedienti et dictam sentenciam reservanti et obtemperanti et alia medietas curie de hiis executionem facienti aplicetur et libere adquiratur. Que pena tocians comitatur et exigi [curetur] per dictas partes aut aliquam ipsarum contra predicta vel infrascripta factum vel ventum fuerit ullomodo. Et comissa pena vel non soluta vel non aut gratiouse remissa nichilominus rata et firma permaneant omnia et singula supra[dicta et rece]pta. Super his renunciarunt foro eorum proprio et ipsis fori privilegio et submiserunt et stringerunt se et obligarunt omnia bona eorum mobilia foro jurisdictioni districtui axamini, cognitioni et executioni venerabilium curiarum do[minorum v]icariorum Terracone et alterius cuiscumque curie ecclesiastice vel secularis coram qua vel quibus una pars altera contra predicta veniente convenire voluerit et ajustare. Et pro predictis omnibus et singulis sicut firmiter attendendis complendis — et eis ad invicem videlicet sindici superius descripti bona universitatum et easdem singularium et alii omnia et singula bona eorum mobilia et immobilia ubique sint habita et habenda. Et renunciarunt — ex acta amplius peti seu exigi non potest. Et omnes renunciarunt omnibus aliis juribus legibus usibus consuetudinibus privilegiis et ordinationibus ipsas partes vel alteram

ipsarum contra — ritate premissorum jurarunt omnes in animas ipsorum et suorum principalium videlicet sindici predicti per dominum Deum et eius sancta quatuor evangelia in manibus eorum corporaliter tacta predict — et observare et in aliquo non contrafacere vel venire jure aliquo causa vel etiam ratione. Prefigerunt autem dicte partes ipsis dominis arbitraris arbitratoribus et amicabilibus compositoriis termin — decadi et determinari valeat sentenciari et declarari hinc ad quintadecimam diem mensis aprilis proxime venturum. Et statim lapso dicto termino voluerunt dicte partes dictum compromissum —. Hec igitur omnia et singula supradicta fecerunt et paciscuntur, convenerunt et promisserunt pars parti et eis ad invicem nechon, michi et notario infrascripto tanquam publice persone pro eis e — sonis etiam omnibus quarum interest et intererit aut interesse potuerit in futurum recipienti et passicent ac etiam legitime stipulanti. De quibus petierint partes predice fieri publi — memoriam in futurum. Que fuerunt acta Terrachone quoad firmam predicti Johannis Enveia sindici ville de Reddis die quinta decima mensis martii anno [Millesimo Quadragesimo] Octuagesimo Secundo presentibus discretis Johanne Rossell scriba officialatus et Bartholomeo Gebelli presbitero comensali sedis Terracone [pro t]estibus ad hec adhibitis et assu — de Mascavo die vicesima secunda mensis et anni proxime dictorum presentibus venerabili Natale Noya Presbitero comensali Sedis et Johanne Cerda scrip[tore sedis Terra]cone pro testibus ad hec adhibitis — mansi predicti qui firmarunt in loco de Villasicha dio. Terrachone in posse discreti Johannis de Sanacho presbiteri, rectoris et notarii ecclesie dicti loci de Villa[sicha die] secunda mensis aprilis [anno Millesimo Quadragesimo] Octuagesimo Secundo presentibus (*espai en blanc per a dues paraules*) Villafranca et Guabriele Serra pro testibus ad hec adhibitis et assumptis. Et quoad firmam [predicti] sindici universitatis lo[ci] de Villasicha die et] anni sepedicti presentibus discretis Nicholao Ortells notario et Johanne Cerda scriptore Terrachone pro testibus ad hec adhibitis et assumptis E[st] quoad firmam Gualcerandi Terre domini [loci de Barenys] die decima mensis aprilis anni predicti Millesimi Quadragesimi Octuagesimi Secundi presentibus Jacobo Simo loci de Vinyols et Johanne Torell de Castlario [pro testibus] adhibitis et assumptis — nicus thesaurarius sedis et Anthonius Mulner comensalis arbitri et arbitratores et amicabiles compositores ex potestate eis per partes predicta ... partibus plene auditis — predictis promulgarunt sententiam in scriptis sub forma sequenti:
LO NOM de nostre Senyor Déus invocat Nosaltres Galceran D'Avinyó, canonge e [tresorer de la seu] de Terragona e Anthon[i] Mulner, comensal e procurador] de las rendes del Reverendíssim Senyor lo Senyor Patriarca e Archabisbe de Terragona, àrbitres arbitradors e amigables composadós entre [la universitat de] Reus de una part e l[o magnífic senyor] de Mascalvó, e lo senyor Barenys, e en Domingo Guallez senyor de certes terres e possessions cascuns per si; De part altra, en e sobre la qüestió moguda] o se sperava moure — habitans e stadants de la vila de Reus fan e han acustumat de fer de la vila de Reus al port de Salou e sobre les coses totes dependents, emergents de aquella dita qüestió (falten dos o tres paraules) lo compromís en nosa — en dit compromís a nosaltres dat e atribuït, axí per via de dret, com de amigable composició, largament e bastant per dites parts vist ad oculum lo camí del carro (falten dues paraules) e vistos los térmens p[er] on passa] e les raons que cascuna de les dites parts per sa part e per sa defensa e considerant pro maxime les raons de la universitat de la vila de Reus o per part de aquella nosaltres per fundament de — considerar en dita causa et qüestió se puxen, havent Déus devant nostres ulls, elegida emperò en açò la vida de amigable composició lo dia present

e hora esignats al present nostra sentència los — sentenciam, arbitram et declaram en e per la forma següent: E primerament atès e considerat la vila de Reus ésser població grossa e ésser propietat de la sglésia, e la qual negociació e comerç que té ab — en lo port de Salou és de molt hútil per què en dita vila habiten gens e personnes moltes mercantívols, e encara tots los poblets moltes de llurs dinades arrien[e ret]jenen a les fustes qui arriben — de Terragona e suposat de aquella vénen més útils que no farien, si dita negociació del camí del carro de Reus a Salou cessava, per ço, per tots aquests sguarts, [sen]tenciam, pronunciam, declaram — de la vil·la de Reus fassen, acustumén de fer de dita vila al port de Salou sia stiga camí de carro en per tots temps als dictis habitants de Reus, e aquel camí los dits habitants de Reus — et praticar sen contradicció alguna o empaig que per los senyors dels termes e possessions per hon dit Camí de carro passa, no·es sia fet ne enpedit per nenguna manera alnon los senyors — en açò condempnats. Axi, emperò, entès del dit camí que per major claricia, en sdevenidor, nosaltres dits àrbitres absemps ab alguns homens de les parts demunt nomenades, ésser hi v — camí se altre camí après nos puga fer, ni mudar ni veriar alguna causa ni rahó. Item, per ço que no volen ne nostre intenció no és que per açò que demunt atórgon lo dit camí de carro — de aquells sia feta nenguna tala ne dan als blats sembrats en lenyes als senyors dels termes o propietaris e sembrats en aquells sentenciam, arbitram, declaram e pronunciam que si per — aquells, en passant los carros, era feta tala o dan en los sembrats o en les lenyes de aquells térmens e propietats, fallant lenyes e portant-se aquelles, que a coneuda de dos prome, — tala que fer auran los conreats o lenyes de dits termes e possessions o termes de aquelles com solament atorgan passatge als carros en dit camí en no altre, totes altres resten — dit camí de carro pa[ssant]. Item, que de tot treball ha de ésser remunerat, per nostres treballs, dos parells de capons, ço és un parell de capons per quascú de nosaltres los [amigables componedors]. Item, si algunes coses en nostre presente sentència, arbitració o declaració axien no prou clares o dignes de interpretació que per les parts o algunes de aquelles fóssem instants o ro — temps per en açò de [do]s mesos dins los quals pugam més dir sentenciat e nostra intenció declarar en dites coses dubtozes o dignes de interpretació. Item, an quant nostre present — a l'altra absolent e/jud]iquant sab a condempnació la una part a l'altra condempnam. Item, volen, ordenen, sentencien, declaren e arbitren que totes les parts demunt dites et cascuna — e fermar nostra present sentencia arbitral dins tres dies après nostra sentència los serà intimada, sots los juraments e penes en dit compromís apposats. Lata et promulga s[entencia] — dominos Galcerandum D'Avinyo canonicum et tesaurarium Sedis et Anthonium Mulner comensalem sedis Terrachone arbitros arbitratores et amicabiles compositores in quod — judicandis protribunali sedentes de eorum mandato lecta per me Johannem Vives notarium publicum Terracone et scribam huiusmodi compromissi et sententie die lune intitulata quinta decima mensis [iunii anno Millesimo]Quadringentesimo Octuagesimo Secundo partibus predictis absentibus presentes honorabili Laurentio Magrinya presbitero comensali Sedis et Petro Macip mercatore cive Terracone pro test[ibus —] die sabbati intitulata vicesima mensis aprilis de anno predicto Millesimo Quadringentesimo Octuagesimo Secundo in termino de Villasicha de licentia rectoris eiusdem loci et etiam de Villasicha — Reddis Petrus Bere[nys] sindicus constitutus Villesicce de Comu et Dalmatius Çacirera domicellus dominus de castro Mascalvo ibidem presentes lecta prius eis dicta sentencia per me Johannem Comes — et laudarunt dictam sententiam et omnia et singula in eadem contenta et specificata. Promittens eorum

nominibus et nominibus eorum principalium tenere complere et observare dictam sententiam — non contrafacere ve[!] contrarie]nire jure aliquo causa vel etiam ratione sub omnium jurium renunciatione pariter et cautela et sub bonorum ipsorum principalium suorum mobilium et immobilium v — Jacobo Lobets et Petro ... clericis familiaribus Reverendissimi Dni. Patriarche et Archiepiscopi Terrachone pro testibus ad hec adhibitis et assumptibus. Et eisdem die sabbati vicesima aprilis [anno Millesimo Quadragesimo Octuage]simus Secundo presenti domini Galcerandus D'Avinyo Thesurarius et Anthonius Mulner comensalis arbitri arbitratores et amicabiles compitores volentes dictam sententiam execui — Galcerando Çacirera domine de Mascalvo juratis pro nunc existentibus de Villasicha et prefato superius nominato sindico eiusdem loci de Villa-sicha et aliis probis hominibus dicti loci et ven. Gabriele — dico dicte ville de Reddis dicti arbitri arbitratores terminarunt dictum caminus prout sequitur: *Primo, en terme de Vilasecha de Comú, anant de Reus a Salou, un poch abans de la casa de Mascalvó — Serra prop de una olivera, e a banda dreta, à una ciquia, dins lo dit terme de Vilasecha, en la propietat del dit Serra, e donaren de ample del dit camí denou palms. Item, més ava — de Mascalvó, a la part squerra, en terme de Vilasecha, en propietat d'en Gabriel Guasch, a part dreta de una fita qui departeix lo terme de Vilasecha ab lo terme de Mascalvó, romanent lo dit camí de carro — J més avant, al sol de la tira de Mascalvó, a man dreta, en terme de Mascalvó; e a part squerra, en lo terme de Vilasecha, restant lo dit camí en terme de Vilasecha, del dit spay de denou [palms —] de Vilasecha de Comú de a banda dreta, e a banda squerra, dins la propietat d'en Terroja, de Reus, foren senyalades fites. Item, més avant, en terme de Vilasecha, a totes bandes, ço és — Johan Girona de Vilasecha. Item, més avall, en dit terme de Vilasecha a part dreta, en la propietat d'en Murulls, a part squerra d'en Amorós, de Reus, de ample de dits denou [palms —] la via de Salou, en dit Terme de Vilasecha, a part dreta al sol de la propietat del dit Marulls, e a la part squerra ab la propietat qui era de Banyols. Item, més avall, totstems la volta de — fites, dins propietat de la rectoria de Vilasecha, a totes parts squerra ço és assaber e dreta. Item, més avall a la fi del terme de Vilasecha, qui afronta ab lo camí de Terragona qui v[a —] e camí predit de carro del dit spay de denou palms. De quibus omnes predicte partes petierunt hic predicta termina describi et continuari presenti modo dicto notario publico et escriba huius modi compromissi [presentibus iam dictis] clericis dicti Reverendissimi domini Archiepiscopi familiaribus pro testibus ad hec adhibitis et assumptis Die lune vicesima secunda predicti mensis aprilis et anni predicti Millesimo Quadragesimo Octuagesimi Secundi] beneficiatus in Sede et Reverendissimi domini Patriarche et Archiepiscopi familiaris et rector de Cornudella nomine suo proprio et ut procurator honorabilis Galcerandi Terre domini loco de Barenys germani s — et completo acto in termino de Barenys die mercurii decima mensis aprilis de Anno sepedicto Millesimo Quadragesimo Octuagesimo Secundo recepto per Johannem Comes not. pu — teresse sue notarie dictis nominibus et quolibet nomine in solidum laudavit, emologavit et firmavit sententiam arbitralem superius latam et insertam et omnia et singula in eadem — et quolibet nomine in solidum tenere et observare dictam sententiam et contenta in eadem et contra ea non facere vel venire jure aliquo causa vel etiam ratione et pro hiis obligavit omnia bona[sua ubique]sint habita et habenda presentibus decreto Michaele Vales presbitero Sedis Terrachone et Johanne Cerdà scriptore Terracone pro testibus ad hec adhibitis et assumptis. Postea vero die jovis vice[sima —]*

ad petitionem et requisitionem per omnes partes superius expressatas et nominatas facta ab honor. domini arbitri arbitratores et amicabiles compositores quandam in scriptis protulerint in script — d'Avinyó, tresoser, e Anthoni Mulner, comensal de la Seu de Terragona, arbitres, arbitradors e amigables compoissadors per les parts demunt nomenades e per la qüestió demunt expressada elets — demunt inserta en ço que per les parts s'eren requets axi com savi era per totes les parts requets e demanats lo dia que fonch lo dia que fonch (sic) legida la dita sentència arbitral en lo terme de Vilasecha — lo camí de dit carro adobar e corregir lo capitol següent comensant. Item, per ço que no ne nostra intenció no és que per ço que demunt atorgan lo dit camí de carro (espai en blanc per una paraula) en aquelles paraules — mens en açò elegidors sien tenguts pagar lo dany o tala que fet hauran en los correats o lenyes de dits térmens e possessions o terres de aquell. Volen e entenen e axi declaran e corregim dit — cos a que sinó ab dellerada pensa, nos pot fer que hagen a pagar lo dany segons ja stà ordenat en tallar e portar seu (espai per dues paraules en blanc) per los térmens hon se farà dit tala o mal. Quant en — se pot seguir per desastres, en passar dos carros o desbaratar-se lo parell en lo camí, poden entrar en dits sembrats, que aquell dan fet en dits sembrats se hage stimar per dos pròmens — e fet aquell. Totes les altres coses en la demunt dita sentència arbitral volen star en lur pròpria força e vigor e valor. Lata, lecta et publicata fuit hec sententia et declaratio per [arbitratores et amicabiles]compositores in civitate Terracone in scribania comuni contractuum civitatis Terracone more judicantis sedentes die jovis vicesima quinta mensis aprilis anno a nativitate [Domini Millesimo quadringentesimo Octuagesimo] Secundo absentibus partibus predictis et presentibus discreto Nicholao Ortells notario cive et Johanne Cerdà scriptore Terracone pro testibus ad hec adhibitis et assumptis et me Johanne — compromissi et sententie.

JOAN SERRA I VILARÓ

